

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 6, Issue 4, December 2018, p. 141-156

Received	Reviewed	Published	Doi Number
14.10.2018	15.11.2018	30.12.2018	10.18298/ijlet.3181

A Review on the Wrongs of the Syrians Learning Turkish as a Foreign Language in Written Expression

Erhan AKIN¹ & Sedat İZGİ²

ABSTRACT

In this study, the Syrians who fled from the war in Syria and took refuge in my country tried to find out what they did wrong in written narration. For this purpose, the students' examination papers were examined and the mistakes they made on the examination papers were handled. The screening model of qualitative research methods has been used in determining these mistakes. The data were analyzed by analyzing the content. Examination paper belonging to 96 Syrian students who were learning Turkish in 5 educational institutions in Siirt were selected and analyzed. As a result of the analyzes made, "voice events and harmony" and "voice based" spelling mistakes are in the first place while the last place is "wrong about subject and person harmony." The results obtained in the study are discussed in the literature

Key Words: Syrian students, teaching Turkish with foreign language, written expression, spelling mistakes.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Suriyelilerin Yazılı Anlatımda Yaptıkları Yanlışlar Üzerine Bir İnceleme

ÖZET

Bu çalışmada, Suriye'deki savaştan kaçıp ülkemize sığınan Suriyelilerin Türkçeyi öğrenirken yazılı anlatımda yanlış yaptıkları konular tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla öğrencilerin sınav kâğıtları incelenmiş ve sınav kâğıtlarında yaptıkları yanlışlar ele alınmıştır. Bu yanlışların belirlenmesinde nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yapılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın örnekleme olarak seçilen Siirt'teki 5 öğretim kurumunda Türkçe öğrenen 96 Suriyeli öğrenciye ait sınav kâğıdı incelenmiş ve analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, "ses olayları ve uyumu" ile "ses temelli" yazım yanlışları ilk sıralarda yer alırken son sırada ise "özne ve kişi eki uyumuyla ilgili yanlışlar" yer almaktadır. Çalışmada elde edilen sonuçlar alan yazın doğrultusunda tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli öğrenciler, yabancılara Türkçe öğretimi, yazılı anlatım, yazım yanlışları.

¹ Doç. Dr., Siirt Üniversitesi, erhanakin49@hotmail.com

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Siirt Üniversitesi. sedatizgi@gmail.com

1. Giriş

Gelişen ve sürekli yeni mücadelelere sahne olan dünyada; milletler birbirlerini etkileme gayretindedirler. Bu gayretlerin başında ise dil gelmektedir. Çünkü milletler kendi dillerini başka uluslardan insanlara öğreterek o uluslara aynı zamanda kültürlerini de öğretmiş olurlar. Bu da yeni dünya düzeninde söz sahibi olabilmenin önemli yollarından biridir. Bunun için yabancılara dil öğretimi her millet için önem arz etmektedir. Çünkü bir dil, sadece var olduğu ülkenin sınırları içerisinde doğan kişiler tarafından değil başka milletler tarafından da öğrenilip konuşulabilir. Bunun için yabancı dil öğrenme gereksinimi her geçen gün artmaktadır. "Yabancı dil öğrenimi, kişinin ana dili dışında başka bir dil ve kültürle tanışması demektir" (Güzel ve Barın, 2016: 235). İşte insanlar, başka bir dil ve kültürle tanışmak, çeşitli alanlarda ihtiyacını gidermek için yabancı bir dil öğrenmek istemektedirler. Buna üniversite eğitimi için öğrenme, mesleki veya turistik amaçlı öğrenme gibi örnekler verilebilir.

Yukarıda belirtilen sebeplerden ve son yıllarda gelişen olaylardan dolayı Türkçe yabancılar tarafından öğrenilmek istenilen diller arasında önemli bir yere sahip olmaya başlamıştır. Özellikle savaştan kaçıp ülkemize gelen bireylerin Türkçe öğrenme isteği bu bireyler için büyük önem arz etmektedir. Bunun en canlı örneği Suriyelilerdir. Suriyelilerin Türkçe öğrenme gereksinimleri her geçen gün artmaktadır. Sokakta, çarşıda, pazarda kısacası hayatın her alanında bizden biri olarak görünmeye başlayan Suriyelilerin Türkçeyi öğrenme istekleri dikkat çekmektedir. Bunun için Suriyelilerin Türkçeyi öğrenmeleri ile ilgili olarak ülkemizde şu anda yoğun bir şekilde eğitim verilmektedir. Kamplarda, geçici eğitim merkezlerinde, MEB'e bağlı okullarda yani Suriyelilerin bulunduğu her yerde, Türkçeyi öğrenmeleri için eğitim seferberliği başlatılmış durumdadır. Bu seferberlikle birlikte Türkçe öğretimi daha da önem kazanmış bulunmaktadır. Bu amaç için Türkçe öğretmenleri yetiştirilmektedir. Çünkü Türkçe öğretilcekse bu etkili ve doğru bir şekilde öğretilmelidir. Yabancılar Türkçe öğrenirken aynı zamanda Türk kültürünü de öğrenmek durumunda kalacaklardır. Dil ve kültürün bu birlikteliği dilin doğru öğretilmesini de mecbur kılan etkenlerden biridir. Çünkü dil öğretimi aynı zamanda kültür öğretimidir (Biçer ve Kılıç, 2017). Dil; bir kültüre ait insanların duygu ve düşüncelerini ikinci bir kişiye aktarmak amacıyla kullandıkları bir sistemler bütünü olarak görülebilir (Şahbaz ve Sakar, 2017:475).

Yabancı dil öğrenimi yalnızca dilin yapısını öğrenmek için gösterilen tek düzeyli bir çabadan ibaret değildir. Aynı zamanda dil öğrenen insanların dünya toplumlarını, onların düşünme ve değer sistemlerini anlamalarını sağlayan bir uğraştır. Toplumların değer sistemlerini kavrayabilmek, düşünce yapılarını algılayabilmek için de kültürel özelliklerini bilmek gerekir. Özetle, bir dili yetkin bir şekilde konuşabilmek, insanlarla dil becerilerinin bütününde sağlıklı bir iletişim kurabilmek için dilin ait olduğu kültüre has özellikleri bilmek gerekmektedir (Gün, 2015: 122-123).

Türkçe öğretenlerin bu alanda başarılı olması Türkçe için önem arz etmektedir. Çünkü Türkçenin doğru ve etkili öğretilmesi demek Türk kültürüne ait özelliklerinde doğru ve etkili aktarılması demektir. Bu çalışmanın çıkış noktalarından birisi de bu olmuştur. Suriyelilerin Türkçeyi öğrenirken ve kullanırken yaptıkları hatalar özellikle yazım hataları bu çalışmanın merkezinde olmuştur. Bu yüzden çalışmanın alana ve öğretmenlere katkı sunacak bir nitelikte olduğu düşünülmektedir. Çünkü yazma ile kişilerin dil becerilerinin ne düzeyde olduğu somut bir biçimde gözlenmektedir. Planlı yazma alışkanlığı kazanan bireyler, duygu ve düşüncelerini bir sıra ve mantık çerçevesinde aktarma becerisi kazanabileceklerdir. Ancak yabancılara bunu kavratılabilmek için öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir (Tiryaki, 2013: 41).

Bu çalışmadaki amaç, Türkçeyi yeni öğrenen Suriyelilerin yazılı anlatımlarında yaptıkları yanlışları ve bu yanlışların nedenlerini tespit etmektir. Tespit edilen yanlışların, Türkçeyi yabancılara öğretene ilgili kişilere yarar sağlayacak nitelikte olması çalışmanın önemini artırmıştır.

2. Yöntem

Bu bölümde çalışmanın modeli, evren ve örnekleme ile verilerin toplanması ve analizi kısmına yer verilmiştir.

2.1 Araştırmanın modeli

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. "Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır" (Karasar, 2014:77). Çalışmada, Türkçeyi öğrenen Suriyeli öğrencilerin sınav kâğıtları incelenip yazım yanlışları ve anlam hataları tespit edilerek sınıflandırılmıştır. Bu sınıflama yapılırken alanda yapılan çalışmalar taranmıştır. Özellikle Ak Başoğul ve Can (2014) tarafından yapılan "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Balkanlı Öğrencilerin Yazılı Anlatımda Yaptıkları Hatalar Üzerine Tespitler" adlı çalışmadan veriler analiz edilirken yararlanılmıştır.

2.2 Evren ve örneklem

Çalışmanın evrenini Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise kolay ve ulaşılabilir olması açısından Siirt Merkez'de bulunan beş eğitim merkezinde Türkçe öğrenen 96 Suriyeli öğrencinin sınav kâğıtları oluşturmaktadır. Bu öğrenciler arasında A1, A2, B1 ve B2 seviyesinde olanlar vardır. Bu 96 öğrencinin sınav kâğıtları örneklem olarak seçilmiştir.

2.3 Verilerin toplanması ve analizi

İncelenen sınav kâğıtları, Suriyeli öğrencilerin yoğunlukta olduğu okullar seçilerek elde edilmiştir. Öğrencilerin aynı müfredata tabi olmaları, okulların belirlenmesinde göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilerin ders işledikleri kitapların ve kazanımların ortak olmasına dikkat edilmiştir. Çalışmada Suriyelilerin yazma becerileri üzerinde durulmuştur. Suriyelilerin yoğun olarak bulunduğu beş okuldan 96 öğrencinin yazılı kâğıdı toplanmış ve yazılı kâğıtlarında öğrencilerin en çok yaptıkları yanlışlar tespit edilmiştir. Bu yanlışlar tespit edildikten sonra analiz edilerek kaydedilmiştir. Yanlışlar, "Dil bilimsel yapıların kullanımıyla ilgili yanlışlar" ve "Yazım yanlışları" olmak üzere iki ana gruba ayrılmıştır. Bu ana gruplar, alt gruplara ayrılmış, yanlışlar kategorize edilmiştir. Daha sonra yanlışlar değerlendirilmiş ve yanlışların nedenleri belirlenerek açıklanmıştır. Çalışma ekinde incelenen sınav kâğıtlarına ait örnekler verilerle öğrencilerin yaptıkları hatalar bu kâğıtlarda da gösterilmiştir.

Böylece içerik analizi yapılarak veriler analiz edilmiştir. İçerik analizi "belli bir metnin, kitabın, belgenin, belli özelliklerini sayısallaştırarak belirleme amacı ile yapılan bir taramadır. Belgelerdeki belli bakış açıları, felsefeler, dil, anlatım vb. özellikler, derinliğine ve belli ölçütlere göre yapılacak çözümlenmelerle anlaşılabilir" (Karasar, 2013: 184).

3. Bulgular ve yorum

Suriyeli öğrencilerin sınav kâğıtlarında tespit edilen yanlışlar bu bölümde sınıflandırılmış ve yorumlanmıştır.

Dil bilgisel yapıların kullanımıyla ilgili yanlışlar

Ad durum(hâl) eklerinin yanlış kullanılması:

Türkçedeki ad durum eklerinin kullanımı, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen birçok öğrencide karşılaşılabılır bir sorundur. Bu sorun Suriyeli öğrencilerde de sıklıkla görülebilir. Öğrencilerin hangi ad durumunu nerede kullanacakları konusunda karışıklık yaşadıkları ve bu karışıklık neticesinde birçok yanlış yaptıkları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin ad durum eklerinin hepsinde (belirtme, yönelme, bulunma, ayrılma) sıkıntı yaşadıkları belirlenmiştir. Sınav kâğıtlarında yapılan incelemelerde öğrencilerin ya durum eklerini hiç kullanmadıkları ya da durum eklerini birbirlerinin yerine kullanarak yanlış yaptıkları görülmüştür. Yapılan incelemeler sonucunda ad durum(hâl) ekleriyle ilgili toplam 41 yanlış tespit edilmiştir. Yapılan yanlışlar şöyle gruplandırılmıştır:

Belirtme hâl ekiyle ilgili yapılan yanlışlar:

❖ Kardeşim çok seviyorum	Kardeşimi çok seviyorum.
❖ Babam ve annem çok seviyorum	Babamı ve annemi çok seviyorum.
❖ Ben çorapım yıkıyorum.	Ben çorabımı yıkıyorum.
❖ Dişlerim fırçalıyorum	Dişlerimi fırçalıyorum.
❖ Oğlum doktora götürdüm	Oğlumu doktora götürdüm.
❖ Elbisem giydim	Elbisemi giydim.
❖ Ben yarışmak çok seviyorum.	Ben yarışmayı çok seviyorum.
❖ Namazım kılıyorum	Namazımı kılıyorum.
❖ Yemek yemedan önce elime yıkadım	Yemek yemedan önce elimi yıkadım.
❖ Yatmadan önce yüzümü yıkadım	Yatmadan önce yüzümü yıkadım.
❖ Pijamam giyiyorm	Pijamamı giyiyorum.
❖ Bugün akşam arkadaşım korkuteceğim	Bugün akşam arkadaşımı korkutacağım.
❖ Derdim arkadaşıma anlattım	Derdimi arkadaşıma anlattım.

Yönelme hâl ekiyle ilgili yapılan yanlışlar:

❖ Park gitmek istiyorm	Parka gitmek istiyorum.
❖ Bugün onlar sinemagidiyor	Bugün onlar sinemayagidiyor .
❖ Ali okul gelmiyor	Ali okula gelmiyor.
❖ NoktaBulvarı gidiyor	Nokta Bulvarı'na gidiyor.
❖ 6. sınıf gidiyorum	6. sınıfa gidiyorum.
❖ Alışverişi gittikten sonra bir şey onutum	Alışverişe gittikten sonra bir şey unuttum.
❖ Seyhat gitmek istiyorum	Seyahate gitmek istiyorum.
❖ Suriye gitmek istiyorum	Suriye'ye gitmek istiyorum.
❖ Hac gitmek istiyorum	Hacca gitmek istiyorum.
❖ İstanbul gittim tedavi için	İstanbul'a gittim tedavi için.
❖ Türkiye geldikten sonra çalıştım	Türkiye'ye geldikten sonra çalıştım.

❖	Ben yüksaklisans devam etmek istiyor	Ben yüksek lisansa devam etmek istiyorum.
❖	Dersten sonra alışveriş gidiyoruz	Dersten sonra alışverişe gidiyoruz.
❖	Belki bir yıl sonra İstanbul gideceğim	Belki bir yıl sonra İstanbul'a gideceğim.
❖	Annem süt alıyorum	Anneme süt alıyorum.
❖	Ödevleri çalışıyor	Ödevlere çalışıyorum

Bulunma hâl ekiyle ilgili yapılan yanlışlar:

❖	Şubat doğdum	Şubatta doğdum.
❖	Mayıs doğdum	Mayısta doğdum.
❖	Siirte yaşıyorum	Siirt'te yaşıyorum.
❖	Türkiye yaşıyoruz	Türkiye'de yaşıyoruz.
❖	Babam Rakkamuhendis	Babam Rakka'da mühendis.
❖	Meyveleri sepete yıkıyorum	Meyveleri sepette yıkıyorum.
❖	Bugün hava Siirt çok güzel.	Bugün hava Siirt'te çok güzel.

Ayrılma hâl ekiyle ilgili yapılan yanlışlar:

❖	Eymen genellikle erkende geliyor	Eymen genellikle erkenden geliyor.
❖	Kimde nefret ediyorsun	Kimden nefret ediyorsun.
❖	Düşmanlarım nefret ediyorum	Düşmanlarımdan nefret ediyorum.
❖	Marketen geliyorum	Marketten geliyorum.
❖	Dersden sonra parkaya gittik	Dersten sonra parka gittik.

Sınav kâğıtlarında yapılan incelemeler sonucunda öğrencilerin en çok belirtme ve yönelme hâl eklerinde yanlış yaptığı görülmüştür. Öğrencilerin en az yanlış ise ayrılma hâl ekinde yaptıkları tespit edilmiştir.

Ses olayları ve uyumu ile ilgili yanlışlar

Bu kısımda ses olayları (ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi, ünlü düşmesi vs.) ve ses uyumlarıyla ilgili yanlışlar ele alınmıştır. Yapılan incelemelerde ses olayları ve uyumunda birçok hataya rastlanmıştır. Katılımcıların bu kadar hata yapmasının en önemli nedenlerinden biri Arapçada ünlü harflerin olmayışıdır. Ünlü harflerle ilk kez karşılaştıkları için katılımcıların bu harfleri yazmada oldukça sıkıntı yaşadıkları görülmüştür. Ünlü harfleri tam kavrayamadıkları için konuşurken ünlü harfleri nasıl telaffuz ediyorlarsa yazarken de o şekilde yazmayı tercih ettikleri görülmüştür. Bu da birçok hataya neden olmuştur. Ses olayları ve uyumu ile ilgili toplamda 54 yanlış tespit edilmiştir. Yanlışlar şöyle gruplandırılmıştır:

Ses uyumu ile ilgili yanlışlar:

❖	armutler	armutlar
❖	kitapler	kitaplar
❖	kapılar	kapılar
❖	defterlar	defterler
❖	muzler	muzlar
❖	kalemları	Onların kalemleri
❖	Çok güzel bir parklerivar	Çok güzel parkları var.
❖	sokaklariküçük	sokakları küçük.
❖	düşmanlerivardi	Düşmanları vardı.
❖	Benle arkadaşlerim oyun oynadı	Benle arkadaşlarım oyun oynadık.
❖	babasi	babası
❖	annesı	annesi
❖	kardeşi	kardeşi
❖	ablası	ablası
❖	teyzesi	teyzesi
❖	babaannesı	babaannesi
❖	döndü	döndü
❖	Sen uzun boylu ve zayıfsın	Sen uzun boylu ve zayıfsın.
❖	Ben öğretmenim	Ben öğretmenim
❖	Sen öğrencisin	Sen öğrencisin
❖	Kurstensonra işe dönüyorum	Kurstan sonra işe dönüyorum.
❖	Eve geldiktansonra duş alıyorum	Eve geldikten sonra duş alıyorum.
❖	aslandenkorkuyoruz	Aslandankorkuyoruz.
❖	çarşidengeliyorum	Çarşıdan geliyorum.
❖	Ahmet merdivandedüştü boynunu kırdı	Ahmet merdivenden düştü boynunu kırdı.
❖	İstanbul'degeziyorlar.	İstanbul'da geziyorlar.
❖	Sabah saat 9.00'de kalkıyor	Sabah saat 9.00'da kalkıyor.
❖	Televizyonde büyük bir yarış gördüm	Televizyonda büyük bir yarış gördüm.
❖	Genellikle çarşıye gidiyorum	Genellikle çarşıya gidiyorum.
❖	Ankara'ye taşınıyor	Ankara'ya taşınıyor.
❖	Bahçaya gidiyoruz	Bahçeye gidiyoruz.
❖	telefona baktım	Telefona baktım.
❖	kardeşime gitmiş	Kardeşime gitmiş.
❖	okule gittim	Okula gittim.

❖ Ben **Türkça** öğreniyorum.

Ben **Türkçe** öğreniyorum.

Öğrenciler bu konuyu A1 temel düzeyinde öğrenmektedirler. Konuyu bu kadar rahat ve güzel bir şekilde anlayan öğrencilerin sınavlarda bu yanlışları yapmaları, yanlışların dikkatsizlik sonucunda yapıldığı şeklinde yorumlanabilir.

Ses olayları ile ilgili yanlışlar:

Ses olayları arasında en fazla yanlışla ünsüz benzeşmesinde rastlanmıştır. Genel olarak uyum yanlışları:

❖ Annem şimdi televizyon seyretiyor	Annem şimdi televizyon seyrediyor .
❖ Okula bu sabah gitiyor	Okula bu sabah gidiyor .
❖ Yatmadan önce yüzüm yıkattım	Yatmadan önce yüzümü yıkadım .
❖ Dün akşam kitapi istedim	Dün akşam kitabı istedim.
❖ Ben çorapımı yıkıyorum	Ben çorabımı yıkıyorum.
❖ Yarınki piknike herkes geliyor.	Yarınki pikniğe herkes geliyor.
❖ Siz buresimi daha önce gördünüz mü?	Siz bu resmi daha önce gördünüz mü?
❖ brunu	burnu

Ünsüz benzeşmesi (sertleşme) ile ilgili yanlışlar:

❖ Ders çalışdıktan sonra top oynadı	Ders çalıştıktan sonra top oynadı.
❖ İhtiyarlıktan önce gençliğin,	İhtiyarlıktan önce gençliğin
❖ hastalıktan önce	Hastalıktan önce
❖ Alışverişten sonra arkadaşlarıyla buluştu	Alışverişten sonra arkadaşlarıyla buluştu.
❖ Dersden sonra parkaya gittik.	Dersten sonra parka gittik.
❖ Çocuklar maçdan geliyor	Çocuklar maçtan geliyor.
❖ Yemek yedikden sonra internitetaklıyoruz	Yemek yedikten sonra internete takılıyoruz.
❖ Siirt'de yaşıyorum	Siirt'te yaşıyorum.
❖ Alep'de çok güzel yemek yapıyorlar	Halep'te çok güzel yemek yapıyorlar.
❖ 2003'de okula gittim	2003'te okula gittim.
❖ Dolapda su bulamadım	Dolapta su bulamadım.

Ünsüzler arasındaki uyum ve benzeşme, öğrenciler tarafından A1 düzeyinde rahat bir şekilde öğrenildiği düşünülen bir konu olmasına rağmen öğrencilerin sınavlarda yine hata yaptıkları tespit edilmiştir. Bu yanlışlara düşmelerinin nedenleri arasında Çiçek ve Kaplan, (2016: 99) çalışmalarında şunları sıralar:

- Konuyu tam olarak kavrayamamış olmaları
- Kurallara yeterince dikkat etmemeleri,
- Sözcüklere gelen eklerin farklı çekimlerde olabileceğini fark etmemeleri, gösterilebilir.

Özne ve Kişi Eki Uyumuyla İlgili Yanlışlar

Sınav kâğıtlarında yapılan incelemeler sonucunda öğrencilerin bazen eylemin sonuna gelen kişi ekini yazmadıkları ya da kişi eklerini yanlış yerde kullandıkları tespit edilmiştir. Bu yanlışlara çok fazla rastlanmamıştır. Öğrencilerin bazılarının bu konuyu tam kavrayamamaları ya da cümle yapılarında karışıklık yaşamalarından bu yanlışları yaptıkları düşünülebilir. Özne ve kişi eki uyumuyla ilgili toplam 8 yanlışa rastlanmıştır:

❖	Ben yüksek lisans devam etmek istiyor	Ben yüksek lisansa devam etmek istiyorum.
❖	Yarınki pikniğe herkes geliyor musunuz	Yarınki pikniğe herkes geliyor mu?
❖	Evet kurs çok faydalı oldum.	Evet kurs çok faydalı oldu.
❖	Ben durakta otobüs bekliyor	Ben durakta otobüs bekliyorum.
❖	İkimiz bir aile olmak istiyor	İkimiz bir aile olmak istiyoruz.
❖	Judie arkadaşları ile dersten önce buluşuyoruz	Judie arkadaşları ile dersten önce buluşuyor.
❖	Ödevleri çalışıyor	Ödevleri çalışıyorum.
❖	Benle arkadaşlerim oyun oynadı	Benle arkadaşlarım oyun oynadık.

İsim Tamlamalarının Kullanımıyla İlgili Yanlışlar

Sınav kâğıtlarında görüldüğü üzere Suriyeli öğrencilerin tamlayan ve tamlanan ekini kullanmakta bazı hatalar yaptıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin özellikle tamlayan ekini genellikle kullanmadıkları ya da tamlayan eki yerine başka ekler kullandıkları görülmüştür. Temel 1 düzeyinde öğretilen bu konunun daha dikkatlice ve somutlaştırılarak öğretilmesinin etkili olacağı söylenebilir. İsim tamlamalarının kullanımıyla ilgili toplam 22 yanlış tespit edilmiştir:

❖	Onlar evleri	Onların evleri
❖	Top masa altında	Top masanın altında
❖	Sandalye masa arkasında	Sandalye masanın arkasında
❖	Kitap masada üstünde	Kitap masanın üstünde
❖	Silgi masada üstünde	Silgi masanın üstünde
❖	Matematik öğretmen	Matematik öğretmeni
❖	Büyük kardeşim adıAyham	Büyük kardeşimin adıAyham
❖	Benim babam adı Abdunasser	Benim babamın adıAbdunasser
❖	Benim annem adı Maria	Benim annemin adı Maria
❖	Babam adı Adnan	Babamın adı Adnan
❖	Annem adı Lana	Annemin adı Lana
❖	Ben bir erkek kardeşim var	Benim bir erkek kardeşim var.
❖	Ben iki kardeşim var	Benim iki kardeşim var.
❖	Benim iki kardeş var	Benim iki kardeşim var.
❖	Annem adı Rima	Annemin adı Rima
❖	Babam adı Abdullah	Babamın adı Abdullah
❖	Betül'ün dört kardeş var	Betül'ün dört kardeşi var.

❖	Onun üç kardeş var	Onun üç kardeşi var
❖	Babam adı AbdulAziz	Babamın adıAbdulaziz
❖	Annem adı Halise	Annemin adı Halise
❖	Bu haberi anneden aldım	Bu haberi annemden aldım.
❖	Babamı elini öptem	Babamın elini öptüm.

Yazım yanlışları

Yazım yanlışları bölümünde Suriyeli öğrencilerin ses temelli ile sözcük temelli yazım yanlışları ve diğer yazım yanlışları (dinleyerek-duyarak öğrenilen sözcüklerin yazımı ve bağlaçların yazımı ile ilgili yanlışlar) ele alınmıştır.

Sözcük temelli yazım yanlışları

Öğrencilerin sınav kâğıtları incelenirken birçok öğrencinin bazı sözcükleri yanlış yazdıkları görülmüştür. Öğrencilerin çift yazılması gereken ünlüleri ve ünsüzleri tek ünlü ve ünsüz olarak yazdığı, tek olan bazı ünlü ve ünsüzleri de çift olarak yazdığı tespit edilmiştir. Bunun yanında, ayrı yazılması gereken bazı ek veya sözcükleri bitişik yazdıkları da görülmüştür.Yapılan incelemeler sonucunda sözcük temelli yazım yanlışları olarak toplamda 14 yanlış tespit edilmiştir:

Çift veya tek yazılan ünlüler- ünsüzler:

❖	hayelerim	hayallerim
❖	Teşekür ederim	Teşekkür ederim
❖	Tabi	Tabii
❖	Temuz	Temmuz
❖	Ben öğretmenim	Ben öğretmenim
❖	Onutum	Unuttum
❖	Çünkü işim biti	Çünkü işim bitti .
❖	Eczaneye gitim	Eczaneye gittim .
❖	yermi yıl sonra haca gideceğim.	Yirmi yıl sonra Hacca gideceğim.
❖	Ellimiy özümüikiyorum	Elimi yüzümü yıkıyorum.
❖	Sinemaya gittmeden önce yanıma çekerdek alıyorum	Sinemaya gitmeden önce yanıma çekirdek alıyorum.

Ayrı yazılması gereken sözcükler:

❖	Birşey arkadaşşıma anlatacağım	Bir şey arkadaşşıma anlatacağım.
❖	Hiçbir şey yapamadı	Hiçbir şey yapamadı.
❖	Ona bişey dedim.	Ona bir şey dedim.

Ses Temelli Yazım Yanlışları

Yazılı kâğıtları incelendiğinde öğrencilerin u-ü, y-i, s-ş, ı-i,b-p,c-ç harflerini karıştırdıkları ve bu harfleri birbirlerinin yerine kullandıkları görülmüştür. U-ü, y-i, ı-i harflerini karıştırmalarının, kendi alfabelerinde ünlü harflerin olmamasından kaynaklandığı,s-ş harfini de dalgalılık nedeniyle karıştırdıkları belirtilebilir. Öğrencilerin, b ile p sesini karıştırmalarının da kendi alfabelerinde "p" sesinin bulunmamasından kaynaklandığı düşünülebilir.Yapılan incelemeler sonucunda ses temelli yazım yanlışları olarak toplam 42 yanlış tespit edilmiştir:

❖	Uzum	üzüm
❖	Buyuk	büyük
❖	Mütlü	mutlu
❖	altmış uç	altmış üç
❖	kotu	kötü
❖	zeytün	zeytin
❖	Bizim ayle çok kalabalık	Bizim aile çok kalabalık.
❖	Bizi kardeş saıdınız	Bizi kardeş saydınız.
❖	Film yzledik	Film izledik
❖	Babam Rakkamuhendis	Babam Rakka'damühendis
❖	Teşekkür ederim, iyiyim	Teşekkür ederim, iyiyim.
❖	Benim hayalemhüzürlü bir hayat istiyorum	Benim hayalim huzurlu bir hayat istiyorum.
❖	Bügun geleceğim	Bugün geleceğim.
❖	cünkuher şiiçinde var	Çünkü her şey içinde var.
❖	Künüşmasıbildim	Konuşmayı bildim.
❖	Ankara'ya döndü	Ankara'ya döndü.
❖	Kucukkardeş çok yoruldu	Küçük kardeş çok yoruldu.
❖	Turkceyazması öğrenmişim	Türkçe yazmayı öğrenmişim.
❖	İaşlı	yaşlı
❖	İeni	yeni
❖	Ailin	Aylin
❖	Ekym	Ekim
❖	üç yüz kırk sekyz	üç yüz kırk sekiz
❖	ellisekyz	elli sekiz
❖	öğretmenim	öğretmenim
❖	zayıf	zayıf
❖	Yedinci sınıfaim	yedinci sınıftayım
❖	kaçyasındasın	Kaçyaşındasın?
❖	Sokaklar geniş ve ferah	Sokaklar geniş ve ferah
❖	Sehrim	şehirim
❖	bes milyon	beş milyon
❖	kışa	kısa
❖	kac	kaç
❖	çok güzel bir parkleri var	Çok güzel parkları var.
❖	arkadaşlerim	arkadaşlarım
❖	sokakları	sokakları
❖	şupat	şubat
❖	kabı	kapı
❖	karbuz	karpuz
❖	Arabça	Arapça
❖	mekteb	mektep
❖	tebki	tepki

*Diğer Yazım Yanlışları***Dinleyerek/Duyarak Öğrenilen Sözcük ve Eklerin Yazımıyla İlgili Yanlışlar**

Dinleyerek/duyarak öğrenilen sözcük ve eklerin yazımıyla ilgili olarak toplam 19 yanlış tespit edilmiştir:

❖	Ayle	aile
❖	Hayellerim	hayallerim
❖	Aylesinde	ailesinde
❖	Öretmen	öğretmen
❖	Çarşamba	çarşamba
❖	Perşembe	perşembe
❖	Penbe	pembe
❖	Kaverengi	kahverengi
❖	Suriyelim	Suriyeliyim
❖	Namas kılıyorum	Namaz kılıyorum.
❖	Yemek yi yorum	Yemek y yorum
❖	Film izlemek istiyorum	Film izlemek istiyorum .
❖	Çok geç gelse de bekliyeceğim	Çok geç gelse de bekleyeceğim
❖	Geç gelse de bekliyeceğiz	Geç gelsen de bekleyeceğiz
❖	Benimle alışverişe gelcek misin	Benimle alışverişe gelecek misin?
❖	Şama gidecem	Şam'a gideceğim
❖	Türkçe örendik	Türkçe öğrendik
❖	15 daka sonra	15 dakika sonra
❖	Yarının ki pikniğe herkez geliyormu	Yarınki pikniğe herkes geliyor mu?

Bağlaçların yazımıyla ilgili yanlışlar

Suriyeli öğrencilerin sınav kâğıtlarına bakınca özellikle "da, de" bağlacını bitişik yazdıkları görülmüştür. Türkçeyi yeni öğrenen bireyler için bu durumun doğal olduğu düşünülebilir. Türkçenin kurallarını zamanla sezip içselleştiren öğrenciler bağlaçların yazımını da kavrayacaktır. Özellikle "da, de" bağlacı ile ilgili hata yapan öğrencilere durum eki olan "+DA" ile bağlaç olan ve ayrı yazılan "da, de" için bol bol alıştırtma yaptırılıp aradaki fark sezdirilmelidir. Bağlaçların yazımıyla ilgili olarak toplam 9 yanlış rastlanmıştır:

❖	Bide	Birde
❖	Bende memnun oldum	Bende memnun oldum.
❖	Çünkü iş ve kursde yok	Çünkü iş ve kursda yok.
❖	hemde film çok güzel	Hemde o film çok güzel.
❖	Bide Suriyede onlara konuşuyor	Birde Suriye'de onlarla konuşuyor.
❖	Çok geç gelsende bekliyeceğiz	Çok geç gelsende bekleyeceğiz.
❖	Bizde mütlu olduk	Biz de mutlu olduk.
❖	okumayde bilmiyordum	Okumayıda bilmiyordum.
❖	oda aynı benim gibi	Oda aynı benim gibi

4. Sonuç

Öğrencilerin sınav kâğıtları incelenmiş ve veriler analiz edilerek yapılan yanlışlar iki ana başlıkta verilmiştir: Dil bilgisel yapıların kullanımıyla ilgili yanlışlar ve yazım yanlışları. Sonuç kısmında ise değerlendirme, en fazla yanlış yapılandan en az yanlış yapılandan göre sıralanmıştır.

Öğrencilerin dil bilgisel yanlışları “ad durum (hâl) eklerinin yanlış kullanılması, ses olayları ve uyumu ile ilgili yanlışlar, özne ve kişi eki uyumuyla ilgili yanlışlar ve isim tamlamalarının yanlış kullanılması” olmak üzere dört alt başlıkta ele alınmıştır. Yazım hataları ise “ses temelli yazım yanlışları, sözcük temelli yazım yanlışları ve diğer yazım yanlışları” olmak üzere üç alt başlıkta ele alınmıştır. Diğer yazım yanlışları alt başlığı da kendi içinde “Dinleyerek/duyarak öğrenilen sözcük ve eklerin yazımıyla ilgili yanlışlar” ve “Bağlaçların yazımıyla ilgili yanlışlar” şeklinde ikiye ayrılmıştır.

Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin en fazla yanlışları “ses olayları ve uyumu” kısmında yaptıkları görülmüştür. Öğrencilerin ses olayları ve uyumunda bu kadar yanlış yapmalarının en önemli nedenlerinden biri Arapçada ünlü harflerin olmayışıdır. Türkçeyi öğrenen bireyler ünlü harflerle ilk kez karşılaştıkları için öğrencilerin ünlü harfleri yazmada oldukça sıkıntı yaşadıkları görülmüştür. Nitekim Genç (2017) çalışmasında yazma becerisinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin karşılaştıkları sıkıntıların Türkçeyi öğrenmeye çalışan kişilerin ana dilleri ile bağlantılı olduğu şeklinde çıkarımda bulunur. Devamında öğrenenin ana dilinin alfabesi ile Latin temelli Türkçenin farklı olmasının yazım hatalarına sebebiyet verdiği şeklinde yorumlar. Er, Biçer ve Bozkırlı'nın (2012) yaptıkları çalışmada ulaştıkları sonuç ile Bölükbaşı'nın (2011) Arap öğrencilere yönelik yaptığı ve bu öğrencilerin en çok yazım konusunda hata yaptıklarına dair ulaştığı sonuç yapılan bu çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Suriyeli öğrencilerin kolay öğrendiği konulardan biri olarak düşünülen büyük ünlü uyumu ile ilgili de hatalara rastlanmıştır. A1 temel düzeyinde öğrenilen bu konu ile ilgili öğrencilerin sınavlarda yaptığı yanlışların dikkatsizlik sonucunda yapıldığı söylenebilir. Ses olayları arasından en fazla yanlış ünsüz benzeşmesinde rastlanmıştır. Ünsüzler arasındaki uyum ve sertleşmenin, öğrenciler tarafından A1 düzeyinde rahat bir şekilde öğrenildiği düşünülmeye rağmen öğrencilerin sınavlarda yine hata yaptıkları görülmüştür.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında ikinci sırada “ses temelli yazım yanlışları” gelmektedir. Yazılı kâğıtları incelendiğinde öğrencilerin u-ü, y-i, s-ş, ı-i ve c-ç harflerini karıştırdıkları ve bu harfleri birbirlerinin yerine kullandıkları görülmüştür. U-ü, y-i, ı-i harflerini karıştırmalarının, kendi alfabelerinde ünlü harflerin olmamasından kaynaklandığı, s-ş harflerini de dalğınlıkla karıştırdıkları söylenebilir. Buna benzer olarak Yılmaz, (2015) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazım ve noktalamayla ilgili yaptıkları temel yanlışlıkların noktalı harflerin noktalarını koymama ve noktasız harflere nokta koyma eğilimi gibi yanlışlıklar olduğunu belirtmiştir. Alanda yapılan başka çalışmalarda da bu duruma dikkat çekilmiştir: Şengül (2014) çalışmasında, Arap alfabesini kullanan yabancı uyruklu öğrencilerin ünlüleri kimi zaman birbirinin yerine kullandıklarını, kimi zaman da hiç kullanmadıklarını tespit etmiş ve Türk alfabesine özgü olan ö, ü, ş, ç, ı, ğ seslerini, çalışma grubunu oluşturan yabancı öğrencilerin anlamadıklarını ve kullanmakta zorlandıklarını vurgulamıştır. Bu yüzden bükümlü bir dil olan Arapça ana diline sahip bireylere eklemeli bir dil olan Türkçe öğretilirken ses ahengi ağırlıklı bir karakter taşıdığından öğretiminde sesbirimlerin önemli yeri olduğu dikkatten kaçmamalıdır (Doğan, 2007). İnan Ve Öztürk (2015) tarafınca yapılan "Değişkenler Açısından Araplara Türkçe Öğretimi (Ürdün-Mısır Örneği) adlı çalışmada öğrencilerin telaffuz hatalarının farklı şekillerde ortaya çıktığı ve öğrencilerin tamamına

yakınının Türkçe sesli harfleri ve bu harflerin içinde bulunduğu kelimeleri telaffuz etmekte güçlük çektiği sonucuna varmış ve özellikle ince ünlü olan “ü” ve “ö” seslerinin çıkarılmasının büyük problem oluşturduğunu vurgulamışlardır. Türkçeyi öğrenen Arap öğrenciler kendilerine yabancı gelen sesli harfleri telaffuz ederken zorlanmakta ve “ü, o ve ö” sesleri yazarken hata yapmaktadırlar (Subaşı, 2010). Özdemir ve Yazıcı (2015) Araplara Türkçe Öğretiminde Alfabe Sorunu: İskenderiye Örneği adlı araştırma sonucunda Mısırlı öğrencilerin alfabe kaynaklı “a, e, ı, i, o, ö, u, u” sesli; “b, c, ç, d, g, ğ, j, p, ş, t” sessiz harflerinde sorunlarla karşılaştıklarını vurgulamışlardır. Bu durum çalışmamızda da görülmektedir.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında üçüncü olarak “ad durum (hâl) eklerinin yanlış kullanılması” gelmektedir. Türkçedeki ad durum eklerinin kullanımının, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin çoğunda rastlanılabilir bir sorun olduğu düşünülebilir. Bu sorun Suriyeli öğrencilerde de sıklıkla görülmektedir. Öğrencilerin hangi ad durumunu nerede kullanacakları konusunda karışıklık yaşadıkları ve bu karışıklık neticesinde birçok yanlış yaptıkları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin ad durum eklerinin hepsinde (belirtme, yönelme, bulunma, ayrılma) sıkıntı yaşadıkları belirlenmiştir. Sınav kâğıtlarında yapılan incelemelerde, öğrencilerin ya durum eklerini hiç kullanmadıkları ya da durum eklerini birbirlerinin yerine kullanarak yanlış yaptıkları görülmüştür. Sınav kâğıtlarında yapılan incelemeler sonucunda öğrencilerin en çok belirtme ve yönelme hâl eklerinde yanlış yaptığı görülmüştür. Şeref ve Yılmaz (2015) tarafınca hazırlanan “Yemenli Öğrencilerin Türkçe Yazma ve Konuşma Becerilerinin Geliştirilmesinde Karikatür Kullanımına Yönelik Bir Uygulama” adlı araştırma sonucunda öğrenci hatalarının çoğunluğunu dil bilgisi yanlışlarından oluştuğu ve öğrencilerin özellikle eklerin doğru yazımı konusunda zorlandıkları vurgulanmıştır.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında dördüncü sırada “isim tamlamalarının kullanımıyla ilgili yanlışlar” gelmektedir. Sınav kâğıtlarında görüldüğü üzere Suriyeli öğrencilerin tamlayan ve tamlanan ekini kullanmakta bazı hatalar yaptıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin özellikle tamlayan ekini genellikle kullanmadıkları ya da tamlayan eki yerine başka ekler kullandıkları görülmüştür. Temel 1 düzeyinde öğretilen bu konunun daha dikkatlice ve somutlaştırılarak öğretilmesi etkili olacaktır.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında beşinci sırada “dinleyerek/duyarak öğrenilen sözcük ve eklerin yazımıyla ilgili yanlışlar” gelmektedir. Bir dili yeni öğrenen bireyler, genellikle o dili konuşulduğu şekliyle yazmaya çalışırlar. Bu da birçok hataya neden olur. Bu hataların en aza indirilmesi için bol bol okuma ve dikte çalışmaları yapılmalıdır.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında altıncı sırada “sözcük temelli yazım yanlışları” gelmektedir. Öğrencilerin sınav kâğıtları incelenirken birçok öğrencinin bazı sözcükleri yanlış yazdıkları görülmüştür. Öğrencilerin çift yazılması gereken ünlüleri-ünsüzleri tek ünlü-ünsüz olarak yazdığı, tek olan bazı ünlü-ünsüzleri de çift olarak yazdığı tespit edilmiştir. Bunun yanında, ayrı yazılması gereken bazı ek veya sözcükleri bitişik yazdıkları da görülmüştür.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında yedinci sırada “bağlaçların yazımıyla ilgili yanlışlar” gelmektedir. Suriyeli öğrencilerin sınav kâğıtlarına bakınca özellikle “da, de” bağlacını bitişik yazdıkları görülmüştür. Bu durum, Türkçeyi yeni öğrenen bireyler için doğal karşılanabilecek bir sorundur. Türkçenin kurallarını zamanla sezip içselleştiren öğrenciler bağlaçların yazımını da kavrayacaktır. Özellikle “da, de” bağlacında hata yapan öğrencilere durum eki olan “+DA” ile bağlaç olan ve ayrı yazılan “da, de” için bol bol alıştırmaya yaptırıp aradaki fark sezdirilmelidir.

Öğrencilerin yaptıkları yanlış sıralamasında sekizinci sırada “özne ve kişi eki uyumuyla ilgili yanlışlar” gelmektedir. Sınav kâğıtlarında yapılan incelemeler sonucunda öğrencilerin bazen eylemin sonuna gelen kişi ekini yazmadıkları ya da kişi eklerini yanlış yerde kullandıkları tespit edilmiştir. Bu yanlışlara çok fazla rastlanmamıştır. Öğrencilerin bazılarının bu konuyu tam kavrayamamaları ya da cümle yapılarında karışıklık yaşamalarından bu yanlışları yaptıkları söylenebilir.

Yapılan bu çalışmanın genel sonuçları ile aynı konu üzerinde alan yazında yapılan çalışmalara ait sonuçlara bakıldığında benzerlikler görülmektedir (Çiçek ve Kaplan, 2016; Ak Başoğul ve Can, 2014 Kara, 2010). Tunçel'in (2014) yaptığı çalışmada yabancı öğrencilerin Türkçenin eklerinin yazımında sorunlar yaşadıkları, bu sorunların ünsüz benzeşmesi, iyelik, hal, soru, kip, ilgi ve çoğul eklerinin yazımı ile ilgili olduğu, noktalama işaretleri ve harflerin kullanımı ile ilgili yapılan yazım yanlışlıklarının genellikle noktalı harflerin yazımıyla alakalı olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Demirci ve Dinçaslan (2016) yaptıkları çalışma ile öğrencilerin hataları ile ilgili olarak benzer sonuçlara ulaşmışlar ve yapılan hataların da öğrencilerin ana dillerinin farklı bir dil ailesine mensup olması ve dil sistemlerinin Türkçeden farklı bir yapıda olması ya da Türkçenin gramer özelliklerinin farklı olmasından kaynaklandığını ileri sürmüşlerdir. Nitekim İltar (2014) tarafınca hazırlanan "Yabancılara Türkçe Öğretiminde Arapça-Türkçe Ortak Kelimeler Yardımıyla Etkinlik Geliştirme ve Uygulama (Mısır Örneği)" adlı deneysel çalışmada da öğrenciler yazma becerisinde kelimeleri kendi dillerindeki telaffuzlarıyla yazıya aktardıkları ve bu durumun kelimelerin yanlış yazılmasına sebebiyet verdiği sonucuna varılmıştır. Polat, (2017) çalışmasında ana dili Arapça olan bireylerin alfabe farklılığından dolayı diktede oldukça zorlandıklarını söylemektedir. Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki yazım ve noktalama konusunda çokça yanlış yaptıkları alanda yapılan çalışmaların hemen hemen hepsinde görülmektedir (Büyükkiz ve Hasırcı, 2013). Erdem, Şengül, Gün ve Büyükaslan (2015) çalışmalarında Suriyeli öğrenciler alfabe farklılığı sebebiyle Türkçeye özgü seslerin çıkarılmasında zorluk yaşadıklarına dikkat çekmektedirler. Bu sonuçlar; çalışmamızın sonuçları ile de örtüşmektedir.

Çalışmada ulaşılan sonuçlardan hareketle konu alanı ile ilgili şu önerilerde bulunulabilir:

- 1- Yapılan yanlışlara bakılarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin bu yanlışları göz önünde bulundurmaları; dil öğretimi esnasında özellikle yanlış yapılan kısımlara ağırlık vermeleri ve bu yanlışların azaltılması için bol bol okuma ve dikte çalışmaları yaptırmaları gerektiği;
- 2- Bu çalışmaya benzer çalışmaların temel dil becerilerinin hepsi için yapılarak yabancılara Türkçe öğretimi için alana daha fazla veri ve öneri sunulması gerektiği;
- 3-Yabancılara Türkçe öğretiminde öğreticilerin sık sık hizmet içi eğitimlere tabi tutulması gerektiği ifade edilebilir.

Kaynakça

- Ak Başoğul, D ve Can, F. S. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Balkanlı Öğrencilerin Yazılı Anlatımda Yaptıkları Hatalar Üzerine Tespitler. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 10, 100-119.
- Biçer, N. ve Kılıç, B. S. (2017). Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretmek için kullanılan ders kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4), 649-663
- Bölükbaş, F. (2011). Arap Öğrencilerin Türkçe Yazılı Anlatım Becerilerinin Değerlendirilmesi. *TurkishStudies*, 6(3), 1357-1367.

- Büyükkikiz, K.K. ve Hasırcı, S.(2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarının yanlış çözümleme yaklaşımına göre değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(4), 51-62.
- Çiçek, M. ve Kaplan, T., (2016). Türkçe Öğrenen Suriyeli Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarının Hata Analizi Bağlamında Değerlendirilmesi. *Route Educationa land Social Science Journal*, Cilt 3(5), ISSN: 2148- 5518, ss.96-116.
- Demirci M. ve Dinçaslan, M. F. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Suriyeli Öğrencilerin Durum Ekli Tamlayıcıları Kullanımı. *Journal Of TheoryAndPractice İn Education /Eğitimde Kuram Ve Uygulama*, 12(5), 1011-1040
- Doğan, C. (2007). Arap öğrencilere Türkçe sesbilgisi öğretimi. *marife*, 7(2), 233-249
- Er, O., Biçer, N. ve Bozkırlı, K. Ç. (2012). Yabancılar Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İlgili Alan Yazını Işığında Değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*,1(2), 51-69.
- Erdem, M. D., Şengül, M., Gün, M. & Büyükaslan, A. (2015). Tekerleme alıştırmalarına dayalı etkinliklerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli Arapların konuşma becerilerine etkisi, *Route Educational and Social Science Journal Volume 2(2)*, 1-11
- Genç, H.N. (2017). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi Bağlamında Yazım ve Noktalama. *Dil Dergisi*, 168(2), 31-42
- Gün, M. (2015). Yabancılar Türkçe Öğretimi Veren Öğretim Elemanlarının Adıyaman İli Çadır Kent Bölgesinde Türkçe Öğrenen Suriyeli Mültecilere Türk Kültürü Aktarımına İlişkin Görüşleri. *CappadociaJournal of HistoryandSocialSciences*, 5, 119-138.
- Güzel, A. ve Barın, E. (2016). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- İltar, L. (2014). *Yabancılar Türkçe öğretiminde Arapça-Türkçe ortak kelimeler yardımıyla etkinlik geliştirme ve uygulama (Mısır Örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- İnan, R. ve Öztürk, M. (2015). Değişkenler açısından Araplara Türkçe öğretimi (Ürdün-Mısır Örneği) *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 3(18), 377-392
- Kara, M. (2010). Gazi Üniversitesi Tömer öğrencilerinin Türkçe öğrenirken karşılaştığı sorunlar ve bunların çözümüne yönelik öneriler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 661-696.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi* (26) . Ankara: Nobel.
- Özdemir V. ve Yazıcı, M. H. (2015). Araplara Türkçe öğretiminde alfabe sorunu: İskenderiye Örneği. *ULUTURKAD*. 2(1),56-70
- Polat, H. (2017). *Anadili Arapça olanlara Türkçe öğretimi (Arapça Açıklamalı Ve Uygulamalı)*. Ankara: Pegem Akademi
- Subaşı, D. A. (2010). Tömer'de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Arap öğrencilerin kompozisyonlarında hata analizi. *Dil Dergisi*. 148, 7-16.
- Şahbaz, N. K. ve Sakar, C. (2017). Suriyeli mültecilerle değişen iş yeri tabelalarının dilsel kullanımlar açısından incelemesi: Mezitli ilçesi örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 472-484.
- Şengül, K. (2014).Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Alfabe Sorunu. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 3/1 2014 S. 325-339*
- Şeref, İ., Yılmaz, İ., (2015). Yemenli öğrencilerin Türkçe yazma ve konuşma becerilerinin geliştirilmesinde karikatür kullanımına yönelik bir uygulama, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/7 Spring 2015*, p. 835-860, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8037, ANKARA-TURKEY

-
- Tiryaki, E.N. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 38-44.
- Tunçel, H. (2013). Yabancı Dil Olarak Türkçe (Ydt). Başlangıç Seviyesi Öğrencilerinin Yazım Yanlışları. *International Journal Of Social Science*. Volume 6 Issue 3, P. 729- 745.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayınevi
- Yılmaz, F. (2015). Tokat GOÜ TÖMER'DE Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Yazım Alanında Yaptıkları Hatalar, *Route Educational and Social Science Journal*. 2(1), 130-147.